

Magyar javaslat egy ENSZ-bizottságban

A napokban érkezett haza Genfből, a nők helyzetéről foglalkozó ENSZ-bizottság üléséről Bokor Péterné dr. Szegő Hanna kandidátus, az MTA állam- és jogtudományi intézetének munkatársa, aki hazánkat képviselte a tanácskozáson. Az MTI munkatársának adott nyilatkozatában elmondta:

— Különösen nagy jelentőségű az az egyhangúlag elfogadott deklaráció, amely a nőkkel szembeni mindenfajta diszkrimináció felszámolását követeli. A deklaráció kidolgozásában, mint a szerkesztő bizottság tagja vettem részt és az a megfigyelésem, hogy előadójára voltam a nyilatkozatnak. A deklaráció követeli a nők teljes egyenjogúságának biztosítását a közéletben, a családban és a magánéletben, a művelődés területén és a gazdasági életben.

— Magyar javaslatra az értekezlet határozatot fogadott el, amely felhívja a kormányokat, hogy a nők általános helyzetének megjavítását célzó program kidolgozásába vonják be a nemzeti társadalmi nőszervezeteket is. (MTI)

Fotokiállítás az egyetemen

A Szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karának szervezeti bizottsága és KISZ bizottsága fotokiállítást rendezett a kar dékáni hivatalának tanácstermében. A tegnapi délután megnyílt kiállítás mintegy negyven fiatal oktató és hallgató 150 legsikerültebb fénykép felvétele szerepel. A jórészt művészi színvonalú felvételek többsége az országjárás közben felfedezett természeti szépségeket, s az országépítő munka egy-egy mozzanatát örökíti meg.

KÉPERNYŐ

A „Néma tanú” című tv-dokumentumfilm rendezőjeként Kende Mártát jelölték a filmkockákban, azonban ez szomorúan tanulságos, megdöbbentően elgondolkasztó alkotás láttán a néző megállapíthatja, hogy a film tulajdonképpen „rendezői”: az itt-ott elburjánzó, korruptióra csábító, társadalmunk lényegétől idegen körülmények, amelyek talajt adtak egy megdöbbentő, évek során át tartó bűncselekmény-sorozat kibontakozásához.

Az egyszerű eszközökkel ábrázolt, szinte puritánul „tömondatosra” fogott eseményeket a Legfelsőbb Bíróság ítéletét követően rövid hozzászólássorozattal zárják a film összeállítói: 180 munkásembert hívtak össze, akikről a drámai képsorok levetítése után arra kértek választ: viselkedhetünk-e úgy, ahogyan a filmbeli „néma” tanú, aki azzal védekezik, hogy a bűnsorozat leplezéséhez azért nem volt bátorsága, mivel félt attól, hogy nem neki fognak igazat adni, s ki-rúgják a vállalatától a nagytekintélyű, de elzúllott igazgató-főkönyvelő „rágalmazása” miatt.

A Pamuttextil Műveknél történt, társadalmi tulajdon elleni, vesztegetési és más, ilyen természetű büntettesorozattal kapcsolatosan az ankét résztvevőinek véleménye eképp summázódott: minden munkahelyen biztosítani kell — mert lehet! — azt a légkört, a közösségnek azt az intenzív támogatását, melyre támaszkodva az emberek igazuk biztos tudatában vádolhatják a korrupciót, a sikkesztás és csalások elkövetőit.

Molnár Miklós operatőr elsőrangú munkája külön dicséretet érdemel: a leg-

latikusnak, szakembernek egyaránt az a véleménye, hogy egy élelmiszeripari üzem szinte olyan legyen, mint a patika. S lám, egyik olvasónk azt írja, hogy a konzervgyárban baj van a tisztasággal, higiéniával.

Mi a panasz?

Mi a panasz tulajdonképpen? Összefoglalva a hozzánk érkezett levél tartalmát: 1. a gyár mögött levő kubikgödört a 2-es számú kapun áthaladó szeméthyűtő portmentes (Kuka), felpormentes autókra és nyitott lovaskocsikon szállított háziszeméttel töltik fel; 2. esetenként húst rakodnak ebben a körzetben, minden óvintézkedés nélkül; 3. a csonttároló közel esik a szeszfőzdéhez.

Ennek fele se tréfa! A por, a szemét, a csontokról szállítódosó légy, a bűz tűrhetetlen nemcsak ilyen helyen, hanem minden emberek által lakott terület közvetlen közelében.

Töltik a gödröket

A rókusi kubikgödöröket lassacskán teljesen elhódítja a gyár. A Bakay Nándor utca külső részét már el is érték, száraz lábbal lehet eljutni egészen az AKÖV épülő telepéhez. A még megmaradt tavat töltik most serényen, s mitagadás, a 2-es számú kapun át járnak be ehhez a szállítóeszközök. Csakhogy: azok az üzemszek, melyek az út vonal mentén találhatók, majd csak a nyáron fognak dolgozni.

De mi lesz nyáron? Április 15-én, amikor a fűtési idény befejeződik, véget ér a gödör gyár felőli feltöltése is. Attól kezdve ugyanis a háziszemét nagy részét szer-

ves, gyorsan romló anyagok teszik ki, s ezért a Közegészségügyi Járványügyi Állomás tovább nem engedélyezi ezt a megoldást.

Az elmondottakból következik, hogy a KÖJÁL nemcsak tud arról, hogy a gyári úton szállítják a szemetet erre a területre, de meg is szabta ennek módját engedélyében. Előírta, hogy a napi szemetet rendszeresen be kell teríteni földdel. Ez sajnos részben elmaradt eddig, de a szükséges anyagról már gondoskodtak, s rövidesen sort kerítenek rá.

Új csonttároló

Talán három hete történt, hogy egyszer valóban húst rakodtak, de délután, mikor már nem volt szemétszállítás. Különben, a húst szállító hűtőkocsi egy mellékútra állt rá, a szeméttől legalább 80—100 méterre, úgyhogy ebből semmi baj nem szermazhatott.

Ami pedig a csont tárolását illeti: új tárolót építettek a gyár végében, messze minden üzemszétől. Ha ezt az előírnak megfelelően le-

A Lengyel-brigád felajánlása

Szocialista brigádok a szőlészetben

Kevés szakma van, ahol olyan széles körben bontakozott volna ki a szocialista brigádok és egyéni munkaversenyek rendszere, mint a borászatban. Példa erre a Csongrád—Szolnok vidéki Pincegazdaság, ahol a szegedi igazgatóság kimutatása szerint az 1962-ben megtagadott országos brigádvezetői konferenciát követően rövid idő múlva nem volt már olyan üzemelő pince Csongrád—Szolnok és Békés megyében, ahol ne alakultak volna ki kollektív munkaversenyek.

Erről tárgyalt a szakszervezet által tegnapi összehívott értekezlet, amely felülvizsgálta az április 4. tiszteletére beérkezett versenyek realitását.

A szőregi palackozó Lengyel brigádja ritkán tapasztalt nagy részt kíván venni az üzem olcsóbb termelési munkájából. Vállalta, hogy az eddig szokásos évi 114 vagon áru szállítást annak kétszeresére teljesíti, megszűnteti a gépkocsi- és vagonállásokat, minimális üveg-töréssel, baleset- és reklamációmentesen végzi a munkáját. Felajánlásával több

fedik, s gondoskodnak folyamatos fertőtlenítésről, nem járhatnak majd rá a legyek, rovarok. A gyár máris felkészült a nyári légyoffenzívára: hatékony, s csak a legyekre kártékony irtószert szerzett be, megfelelő mennyiségben.

Szükség van rá

Az elmondottak helyszíni vizsgálat tapasztalatai, amit a KÖJÁL tartott, szerkesztőségünk kérésére. Jegyzőkönyvét aláírta dr. Völgyesi János, a KÖJÁL higiénikus orvosa, Rósa László, a konzervgyári laboratórium vezetője és Áron Tibor, a gyár higiénikusa. Nincs hát kételkedni való benne!

A vizsgálaton ott volt e sorok írója is, és saját szemével győződött meg arról, hogy vigyáznak a tisztaságra, a higiéniára a konzervgyárban. Igaz, a kubikgödör feltöltése nem esztétikus látvány, de maga a kubikgödör sem az. Nagyon helyes, hogy eltüntetik onnan! S figyelembe véve a körülményeket, az a módszer sem kárhözható, ahogyan csinálják.

Fehér Kálmán

Szentjános fejevétele

Új filmek

Különös érdeklődéssel néz az ember egy új magyar filmet, mert a hazai filmművészet fejlődése érdeklő, s még különösebbel, ha az a hazai valóság kérdéseit feszegeti. A Szentjános fejevétele, melyet Galambos Lajos regényéből maga a szerző és Novák Márk rendező írt filmre, fontos problémát vet fel. Az újság nyelvére fordítva: a közéleti tisztaság és demokratizmus foglalkoztatja. Egy tanyai iskola új, nemrég végzett tanítónőjének konfliktusát ábrázolja az ottani lelkekben élő múlttal. Ez érdeklődésre feleltető számotartó és politikai szempontból helyes törekvés. De nem intézhetjük el ilyen sommásan a filmet, mint művészeti terméket. Megpróbálom benyomásaimat három nézőpontból rögzíteni: hogyan hatott rám a film, hogyan hatott a körülöttem ülőkre és végül utólag tudatos mérlegeléssel milyen következtetéseket vanhatok le?

Az első percekben a film rendkívül unalmasnak tűnt. A körülöttem ülők sóhaját és suttogását hallva, azt hiszem, nem egyedül éreztem ezt. Sok zavaró, a témától elidegenítő hatás után tulajdonképpen csak akkor kezdtem felmelegedni, amikor a filmben ábrázolt konfliktus kiéleződött — a lakodalmi jelenetknél. Később már mind ritkábban hagyott érdekelni, s az utolsó képsorokban mélyen, egy-egy pillanatra megrázóan érintett. A körülöttem ülők tetszésnyilvánításai, megjegyzései hasonlóan nyugtázták a látottakat. Az iskolai kihallgatási jelenetknél a nézők közül többen élénken reagáltak a „borzalmas paraszti butasá-

got” és a „pokoli sötétséget” említve. A reagálás jogos volt, azonban úgy éreztem, a film célbatalálása nem teljes, mert noha formájában paraszti környezetben mutatta be töményebben a gondolkodásbeli, szokásbeli elmaradottságot, nemcsak arra célozott, hanem sokkal többre. Ez a film végén megvilágosodott: az igazságot mindenkinél szót kell emelni, az igazságot igazat mondani, ez a közéleti tisztaság és demokratizmus követelménye!

Most megpróbálom emlékezetből ismét lepergetni a filmet, megnevezve azt, miért volt vonzó, mi volt zavaró és más helyeken miért hatásos? Ha lehetséges külön választani a filmet a képtől, azt kell mondanom: Széchenyi Ferenc operatőr felvételei önmagukban mindenkor hatásosak voltak. A vonzottságot a film szerkezete okozta. A forma és tartalom ütközött össze ebben az alkotásban, amikor a szigorúan, mondjam azt: hagyományosan realista novellát modern filmi megoldásokkal próbálták a mozgókép nyelvére lefordítani. Zavaró volt a sok vágás, amely gyakran illusztrált valamit (az idő múlását, egy belső, lelki történés menetét — de csak utalva rá!), továbbá több fölösleges képsor (fürdőszoba jelenetek stb.). Egyáltalán a lassú kibontakozás és a vázlatos felépítés. Az igazi film tulajdonképpen ott kezdődött, ahol a konfliktus, és ott volt élményt adó, ahol legélesebben ábrázolta a maradság és a hazugság gyökereit. Itt valóban mély volt és nemzeti problémákról beszélt.

Németh Ferenc

Alain és a néger

Hatalmas elefántcsorda vonul a mélyben, majd a vezéreléfant szimatolni kezd és — Szaladjunk! — harsan fel Vincent, a néger hangja. Három kisfiú és egy szélesvállú néger férfi szalad le a

külvárosi dombról és nevetve dörzsölik meg szemüket, mert az elefántok, a kaland csak mese volt. Mese, amellyel Vincent (meleg emberséggel és temperamentummal Serge Nubret alakította) meg akarja nyerni magának szerelmesének Helenének kislát, aki részint környezete, részint saját hibájából nem akarja befogadni a kis családba a feketearcú jövevényt.

A Maurice Delbez által rendezett francia film kriminálistóriák és társadalmi drámák filmrevüje után most egy gyerek szemével figyelteti meg a faji kérdés megnyilvánulásait. Robert Sabatier regénye, amelyből a film készült, kiválóan alkalmas volt arra, hogy művészi színvonalon megalkotott, külvárosiasságával nyersen valódi és mégis a humanitásnak szinte könnyeden a világ fölé emelkedő derűjével teljes film szülessen belőle. Ez annál is inkább sikerülhetett, hiszen a rendező olyan egyszerűen kedves és zseniálisan játszó gyerekfőszereplőt talált az Alain alakító Daniel Jacquinet személyében, aki megtalálja az utat a néző szívéhez.

N. I.

V. M.

Új módszerek nyomában

Csütörtökön háromnapos tanulmányútra indultak a Csongrád megyei földművelés- és önkormányzatok, szövetkezetek kereskedelmi vezetői. Negyvenötén tesznek tapasztalatszerző látogatást Békés, Hajdú-Bihar és Szolnok megyében azzal a céllal, hogy megismerkedjenek az ottani új kereskedelmi formákkal. Megtekintik többek között Karcagon és Berettyóújfalun az ország leg-

korszerűbb földművelés-kezelési áruházait, önkiszolgáló és önkiválasztó boltjait, valamint néhány vendéglátóipari egységet. A hasznosnak ígérkező tanulmányútról szombaton érkeznek vissza a megyei földművelés-kezelési vezetők, s a legjobb módszereket igyekeznek Csongrád megyében is megvalósítani.